

jogunk a művészet ez ágait mindkettő kárára mesterségesen széjjelvágni, mert megszakítjuk azt a vérkeringést, amely a művészet viruló testében az élet hordozója. A szép előadást nagy közönség hallgatta és az előadót megtapsolta.

Az előadások sorozatát Marczali Henrik dr. folytatja január hó 27-ikén és február 3-án, aki a múlt század negyvenes éveinek ipari mozgalmáról értekezik. Február 10-én Radisics Jenő: Hamisított régiségek, február 17-én és 24-én Edvi Illés Aladár: A vasművességről, március 3-án és 10-én Pekár Gyula dr.: Byzanc kultúrája címmel tartanak előadásokat, melyek mindenkor délután 5 órakor kezdődnek.

A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT KÖRÉBŐL.

A kapácsonyi kiállítás kiténtetettjei.

A Magyar Iparművészeti Társulat legutóbbi karácsonyi kiállítása alkalmából a vallás- és közoktatásügyi miniszter az Orsz. Iparművészeti Múzeum állami nagy aranyérmét az illetékes bíráló bizottság egyhangú javaslatára Thék Endre bútór- és zongoragyárosnak adományozta. A kereskedelemügyi miniszter 2000 koronás állami nagy díját Tarján Oszkár ötvösművésznek, iparművészeti érmeinek egyikét Steiner Ármán és Ferenc ércárúgyárosoknak, a másikat pedig Vukovics és Kaufmann asztalosmestereknek adományozta. A kereskedelmi miniszter egyúttal elhatározta, hogy az állami érmekekhez a kiténtetett kiállítók díszes oklevelét is kapjanak, melynek rajza pályázat útján szereztessék be. E pályázat szövegét Pályázatok rovatunkban közöljük.

A Magyar Iparművészeti Társulat tárgysorsjátéka.

A Magyar Iparművészeti Társulat tárgysorsjátékának sorsolása, melyen a tagok múlt évi tagsági jegyük számával vettek részt, január hó 12-én volt. A sorsoláson politikai biztosként dr. Buzath Ferenc h. előjáró vett részt. Kisorsoltak

60 nyereményt összesen 2500 korona értékben. A nyerő tagokat a Társulat közvetlen értesítette a rájuk esett nyereményekről. A sorsolás eredményét hirdetésí rovatunk elején közöljük.

Ő Felsége és a kopmány iparművészeti vásárlásai.

A M. Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán Ő Felsége megvásárolta Belmonte Leónak Kriesch Aladár színes kartonja nyomán készült gobelinjét és Maróti Géának két bronzhermáját. E vásárlások összege 6000 korona. A vallás- és közoktatásügyi miniszter pedig az orsz. Képzőművészeti Tanács javaslatára 3115 korona értékben vásárolt több iparművészeti tárgyat.

A M. Iparművészeti Társulat választmányi ülése.

A Magyar Iparművészeti Társulat választmányának 1905. évi december hó 11-én ülést tartott SZALAY IMRE elnöklése mellett. Jelen vannak BALLAI LAJOS, BECK DÉNES, dr. CZAKÓ ELEMÉR, tóvárosi FISCHER IGNÁC, FITTLER KAMILL, GAUL KÁROLY, MARÓTI GÉZA, MORELLI GUSZTAV, NÁDLER RÓBERT, RADISICS JENŐ, RÓTH MIKSA, gr. TELEKI SÁNDOR, ZSOLNAY MIKLÓS választmányi tagok, GYÖRGYI KÁLMÁN főtitkár és mint jegyzőkönyvvezető SZÉCSÉN FERENC másodtitkár.

Elnök megnyitja az ülést, üdvözlí a megjelenteket és a jegyzőkönyv hitelesítésére Fittler Kamill választmányi tagot kéri fel.

Elnök jelentí, hogy elmaradásukat kimentették Alpár Ignác alelnök, Ágotai Lajos, Bachruch Károly, Forreider József, báró Forster Gyula, Gelléri Mór, Gyalus László, Kriesch Aladár és Péterffy Lajos. Tudomásul szolgál.

Elnök meleg szavakkal üdvözlí Fittler Kamill és Morellí Gusztáv választmányi tagokat abból az alkalomból, hogy Ő Felsége Fittler Kamillnak az udvari tanácsosi címet, Morellí Gusztávnak pedig az Iparművészeti Iskola igazgatója címet adományozta. Indítványozza, hogy a választmány a kiténtetés feletti örömeinek a mai ülést jegyzőkönyvében adjon kifejezést. A választmány az elnök indítványát egyhangúlag elfogadja.

Főtitkár a következő jelentéseket terjesztí elő:

a) A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban közölte a Társulattal, hogy előterjesztésére Galambos Jenő műötvsnek utazási ösztöndíjat adományozott;

b) a kereskedelemügyi miniszter leirattal értesítette a társulatot, hogy javaslatára

Galamb József könyvkötősegédnek és Furlinger Rezső zománcolónak utazási ösztöndíjat,

Tarján Oszkár műötvsnek és Urr György kassai egyházi szobrásznak munkagépeket adományozott.

Ezzel kapcsolatban főtitkár jelentí, hogy tudomása szerint a Ferencendiek budai templomában gyűjtés folyík új oltárra, amelyet külföldi cégnél szándékoznak megrendelni. Tekintettel arra, hogy az egyházi

szobrászat terén a hazai cégek is megfelelő készítményeket produkálnak, kívánatos volna erre az illető szerzetesrend főnökét figyelmeztetni.

A választmány a főtitkár jelentéseit tudomásul veszi és megbízza, hogy az általa említett esetben a kellő lépéseket tegye meg.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter leírata az iparművészeti állami érem újabb mintájára kiírandó pályázat ügyében tudomásul szolgál.

Főtitkár előterjeszti a vallás- és közoktatásügyi miniszter leírata, amelyben véleményt kér a marseille-i kiállításon való részvételre vonatkozólag. Kiadatik a kiállítási bizottságnak azzal, hogy a véleményes jelentést közvetlenül az elnökség terjeszti fel a miniszterhez.

Elnök jelenti, hogy a Mintalapok további fenntartására vonatkozó memorandumot a választmány korábbi határozata szerint küldöttség adta át a kereskedelemügyi miniszternek. Főtitkár ismerteti a memorandum tartalmát, amit a választmány az elnöki jelentéssel együtt tudomásul vesz és egyelőre a miniszter úr további intézkedését bevárja.

Elnök jelenti, hogy az iparművészeti iskola fenntartásának 25 éves évfordulója alkalmából, a társulat elnöksége a választmány utólagos jóváhagyásának reményében, az iskola kiváló növendékeinek jutalmazására 1 ezüst és 3 bronz Trefort plakettet adományozott, egyuttal azzal a céllal, hogy a növendékeket az intézet nagynevű alapítójára emlékeztesse.

Györgyi Kálmán főtitkár felolvassa Fittler Kamill igazgatónak ide vonatkozó köszönő levelét. A választmány az elnökség intézkedését jóváhagyólag tudomásul veszi.

Főtitkár jelenti, hogy báró Forster Gyula az „Irgalomháza“ bélyegének és egy könyvfedélnek tervére,

Gerenday Béla pedig levélpapír-fej tervére a társulat útján pályázatot hirdetett. Ez az utóbbi pályázat már eldőlt. A pályadíjat nyert terven kívül 3 drb terv egyenként 20 koronáért megvásároltatott.

Nádlér Róbert felemlíti, hogy a „Magyar Iparművészet“ a pályamunkák javát, ezuttal is, mint más pályázatok alkalmával — díjtalanul — közölte. Méltányosnak tartaná, ha ezért a közölt tervek készítői némi tiszteletdíjat kapnának a rendelkezésre álló fedezethez képest.

Fittler Kamill megjegyzi, hogy a pályázatoknál díjat nyert tervek közlési joga a szerkesztőséget megilleti, minthogy ez a pályázatok feltételeiben benne van. De ettől eltekintve is, a szerkesztőség méltánylást érdemlő esetekben fizet tiszteletdíjat. Ezt általánosítani ma még, a korlátozott pénzügyi eszközök folytán, nem lehet. Egyébként ez a dolog nem tartozik a választmány elé, hanem a szerkesztőség belső ügye.

Elnök is ebben a nézetben van és ezért ezt a kérdést nem bocsátja tárgyalás alá. A választmány az elnöki kijelentéshez hozzájárul és a főtitkár jelentését tudomásul veszi.

Főtitkár jelenti, hogy a karácsonyi kiállítás a kitűzött időben, december 3-án

megnyílt. A kiállítók száma 123, a látogatók száma december 10-ig 23.806. Az eladott tárgyakért eddig 11.100 korona folyt be. A választmány a jelentést tudomásul veszi.

Az évente szokásos sorsolás idejét a választmány 1906. évi január 12-ének d. u. 4 órájára tűzi ki és felhatalmazza a kiállítási bizottságot, hogy a nyereménytárgyakat az előirányzott 2500 korona erejéig a kiállított tárgyak közül megvásárolja.

Nádlér Róbert javasolja, hogy a nyerő tagok utalványt kapjanak a nyert tárgy értékére, amelynek erejéig a kiállított tárgyak közül szabadon választhassanak.

Elnök javasolja, hogy a választmány erre vonatkozólag a kiállítási bizottság javaslatát kérje ki.

A választmány ennek értelmében határoz.

Főtitkár ismerteti a milánói kiállítás érdekében eddig tett intézkedéseket. Jelenti, hogy az állandó bizottság elnöke elfogadta a társulat előterjesztését, mely szerint dr. Czákó Elemér választmányi tagot óhajtja megbízni a magyar iparművészeti csoport igazgatásával. Ennélfogva a társulatot dr. Czákó, mint a csoport igazgatója fogja képviselni a kiállításon. Jelentést tesz továbbá az időleges kiállítások rendezésére vonatkozó előkészületekről.

A választmány a főtitkár jelentését tudomásul veszi és dr. Czákó Elemért új tisztségében üdvözli.

Főtitkár előterjeszti Pap Henrik választmányi tagnak a társulat elnökéhez intézett levelét, amelyben hivatkozással tanári elfoglaltságára, mely az üléseken való megjelenésben gátolja, választmányi tagságáról lemond.

Elnök javasolja, hogy a választmány Pap Henriknek lemondását ne fogadja el, minthogy ő hasznos munkásságával a társulatnak nagy szolgálatokat tett és neki jövőben tanári elfoglaltságán kívül eső időben is módja lesz a társulatot tevékenységében támogatni.

A választmány egyhangúlag elfogadja az elnök javaslatát.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak néhai Ráth György elhalálása alkalmából küldött részvétírata köszönettel tudomásul szolgál.

Maróti Géza választmányi tag a következő indítványt terjeszti elő:

„A Magyar Iparművészeti Társulat felvirágoztatásában nagyrabecsült és szeretett volt elnökének, néhai Ráth Györgynek maradandó érdemei vannak. Indítványozom tehát, mondassék ki határozatilag egy, a néhai Ráth György emlékének szentelendő közgyűlésen, hogy az Iparművészeti Társulat szeretett volt elnökének Budapest székesfőváros közönségétől dízsírhelyet kér és e célból a mélyen tisztelt gyászoló családdal is érintkezésbe lép.“

Elnök az indítványt kiegészíti azzal, hogy, miután néhai elnökünk tetemei Melcsícen nyugszanak, azok hazaszállításáról is kell gondoskodni.

Beck Dénes javasolja, hogy a társulat gondoskodjék díszes síremlék felállításáról is.

Elnök Maróti indítványát a két utóbbi javaslattal együtt elfogadásra ajánlja azzal, hogy a választmány kérje fel Radács Jenő választmányi tagot a tetemek áthelyezése érdekében a családnál való közbenjárásra. A fővárosnál a dízsírhely engedélyezését illetően ő maga fog közbenjárni.

A választmány Maróti Géza indítványát a kiegészítő javaslatokkal együtt egyhangúlag elfogadja és azok végrehajtásával az elnökséget megbízza.

Elnök tekintettel arra, hogy 1906. évre megállapított költségvetés még nincs, felhatalmazást kér, hogy addig, amíg a közgyűlés a folyó évi költségvetést meg nem szavazza, a kiadásokat az 1905. évi költségvetés alapján utalványozhassa.

A választmány erre a felhatalmazást megadja.

Főtitkár előterjeszti Péterffy Lajos választmányi tagnak a következő indítványait:

a) Szerkesztessen a társulat egy törzskönyvet, amelyben felsorolja:

1. a társulat kiállításain kiténtetett kiállítókat;
2. a társulat pályázatain kitént művészeket;
3. az összes hazai tervező művészeket;
4. a szakmák szerint csoportosított összes budapesti és vidéki művészeti iparosokat.

Ezt a törzskönyvet a társulat küldje szét minden évben az összes tagoknak, a hatóságoknak, kereskedelmi és iparkamaráknak, ipartestületeknek s más érdekelt intézeteknek.

Főtitkár jelenti, hogy az indítvány 1. és 2. pontjának a titkári iroda már eleget tett és a törzskönyvnek ez a része az 1905. évről szóló választmányi jelentéssel együtt megjelenhetik.

Radisics Jenő nézete szerint az indítvány oly messzeható, hogy annak tárgyalását alaposan elő kell készíteni. Minthogy most az indítványozó nincs jelen, javasolja, hogy a választmány tartsa fenn a tárgyalást és határozathozatalt arra az ülésre, amelyen az indítványozó maga is jelen lesz és indítványát bővebben kifejti és indokolja.

Elnök a maga részéről ehhez hozzájárul, kivéve az indítvány 1. és 2. pontját, amelyeket már most elfogadásra ajánl.

A választmány az indítvány 1. és 2. pontját elfogadja és a törzskönyv e részének az évi jelentéssel kapcsolatban közrebocsátásával az elnökséget megbízza. Az indítvány többi része tekintetében elfogadja Radisics Jenő javaslatát.

b) Péterffy Lajos választmányi tag másik indítványa a következő:

„Az iparművészeti társulat feladata lévén a hazai iparművészet anyagi és szellemi támogatása érdekében mindazt megtenni, amit e célból időszerűnek, hasznosnak és társulati úton elérhetőnek ítélt: nem mellőzhető a hazai iparművészet összes ágainak alapos és szakszerű tanulmányozása s felkutatása azon módoknak és eszközöknek, melyek az iparművészet egyes ágainak helyzetét javítani és fejleszteni alkalmasak. E célból tisztelettel indítványozom; bízza meg a t. választmány a végrehajtó-bizottságot, hogy a jelzett irányban — szakerek bevonásával — tanulmányokat folytasson s javaslatait terjessze a választmány elé.“

Ballai Lajos felszólalása után, elnök javaslatára a választmány az indítványt részletes javallattal végezt a végrehajtó-bizottsághoz teszi át.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter iparművészeti nagy aranyérmének bíráló-bizottságába

a választmány titkos szavazás útján Gelléri Mór és Vig Albert választmányi tagokat választja meg és küldi ki képviselőül.

Elnök jelenti, hogy a pénztári ügyviteli szabályzat a választmány korábbi határozata értelmében elkészült. Bemutatja a szabályzatot, kéri annak jóváhagyását és az ügyrendbe való beillesztését. Javasolja, hogy a választmány Beck Dénes és Morelli Gusztáv választmányi tagoknak, akik a szabályzat megszerkesztésénél közreműködtek, köszönetet mondjon és őket a szabályzat értelmében rendszeresített ellenőri tisztségre megválaszolja.

A választmány a szabályzatot jóváhagyólag tudomásul veszi és Beck Dénes és Morelli Gusztáv választmányi tagokat ellenőrökké választja.

A pénztári jelentés, amely 92.495 korona előirányzott bevétellel szemben 86.955*07 korona bevételt és 88.000 korona előirányzott kiadással szemben 49j731 korona kiadást tüntet fel, tudomásul szolgál.

Főtitkár jelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta 13 új tag lépett a társulat kötelékébe. Tudomásul szolgál.

Elnök erre az ülést bezárja.

Uj tagok. 1905 november hó 23-ika óta e füzet megjelenéséig a következők léptek be a Magyar Iparművészeti Társulat rendes tagjainak sorába:

Özv. Almássy Istvánné Budapest, Autheried Kamíll Budapest, Magyar kir. honvéd főreáliskola Sopron, Bobitsch Arthur festő Budapest, Dobrovits Ferenc építész, Budapest, Egger Géza Budapest, Erdélyi Emil Budapest, Egri Fanny rajztanítónő, Keszthely, Faragó Zsigmond kataszteri mérnök, Budapest, Farkas Sándor gyógyszerész, Érsekújvár, Feldbaum Regina Budapest, dr. Galamb Sándor ügyvédjelölt, Makó, Gorka János üzletvezető, Budapest, dr. Gerő Vilmos ügyvédjelölt, Makó, Havas Ernő Budapest, Heininger Károly építészeti rajzoló, Budapest, dr. Hüttl Hümmér Budapest, Hordo ics Géza szobrász, Kurina, Komlóssy Elíz Debrecen, Komlóssy Miklós iparkamarai fogalmazó, Debrecen, Kiss József Budapest, Kiss Lőrinc faragómester, Bánffy-Hunyad, K.-k.-halasi ref. gymnasium „Szász Károly“ köre, K.-k.-Halas, Mayböhm Károly üvegfestő, Budapest, Mitterszky József betűszedő Budapest, Molnár Sándor építész, Budapest, [Magyarországi kárpát-együleti múzeum, Poprád, Pátria irodalmi vállalat, Budapest, Pozsár Károly Budapest, Rimóczi László asztalos, Budapest, Reheim Leontina Budapest, Révész Györgyike, Sepsiszt.-György, Réthy Kornél Makó, dr. Rónaky Kálmán Baranyavármegye árvaszéki elnöke, Pécs, Stagelschmidt József gyáros, Nagybecskerek, Szirányi Sporzon Erna Érsekújvár, Székesfehérvári iparoskör Székesfehérvár, Tolnay Ákos festőművész, Budapest, Undi S. Mariska Nagy-Szeben, Vizi János kárpitos, Budapest, Virág önképzőkör főgymnasium Sepsiszt.-György, N. Varjas Sándor asztalos, Szabadka, ifj. Weinwurm A. és Tsa cínkografusok Budapest, Winkler János Budapest, összesen 44 új rendes tag.

